

Μοσχάτο, 16/06/2025

Α. Π.: Εισερχ. Ε2031

Α. Π. Αποστολέα: Ε2031 Ημ/νία Αποστολής: 16/06/2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ & ΕΦΚ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση

Ταχ. Κώδικας Url

Πειραιώς 180 17778 Τάυρος

www.aade.gr

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

Θέμα: «Παροχή συμπληρωματικών οδηγιών σχετικά με την τήρηση των διατυπώσεων εξαγωγής και εξόδου εμπορευμάτων που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο Ενιαίας Σύμβασης Μεταφοράς.»

Σχετ.: (1) Η αριθμ. Ε.2153/19.07.2021 (ΑΔΑ: 6ΨΟΨ46ΜΠ3Ζ-Φ7Φ) Εγκύκλιος Διοικητή ΑΑΔΕ, με την οποία δόθηκαν οδηγίες σχετικά με την έξοδο εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο Ενιαίας Σύμβασης Μεταφοράς.

(2) Το αριθμ. ΔΤΔ Α 1093162 ΕΞ 2022/28.09.2022 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ, με το οποίο δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της Ενιαίας Σύμβασης Μεταφοράς κατά την τήρηση των τελωνειακών διατυπώσεων εξόδου.

(3) Η αριθμ. Ε.2050/09-07-2024 (ΑΔΑ: Ψ00Ε46ΜΠ3Ζ-7ΓΓ) εγκύκλιος Διοικητή ΑΑΔΕ, με την οποία δόθηκαν οδηγίες σχετικά με την υποβολή του ηλεκτρονικού μηνύματος ΙΕ590 για τη γνωστοποίηση της εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

(4) Η αριθμ. Ε.2011/14-02-2025 (ΑΔΑ: ΨΣΨΕ46ΜΠ3Ζ-8ΘΔ) εγκύκλιος Διοικητή ΑΑΔΕ, με την οποία δόθηκαν οδηγίες σχετικά με την εξαγωγή εμπορευμάτων εμπορικού χαρακτήρα αξίας έως 1.000 ευρώ μέσω εταιρειών ταχυμεταφοράς.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ

A) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Με την παρούσα εγκύκλιο δίνονται συμπληρωματικές οδηγίες σχετικά με τις τηρούμενες διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης με τη χρήση Ενιαίας Σύμβασης Μεταφοράς (ΕΣΜ), κατ' εφαρμογή διατάξεων της νομοθετικής δέσμης του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.

B) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ειδικότερα, με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται, βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου, οδηγίες και διευκρινίσεις σχετικά με:

- α) τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου ένα τελωνείο να μπορεί να προσδιοριστεί ως τελωνείο εξόδου βάσει ΕΣΜ,**
- β) τη δυνατότητα υποβολής του ηλεκτρονικού μηνύματος IE590 («Γνωστοποίηση εξόδου») όταν γίνεται χρήση της ΕΣΜ,**
- γ) τη διεκπεραίωση της διαδικασίας εξαγωγής στο πλαίσιο ΕΣΜ, ιδίως όσον αφορά τα απαιτούμενα βήματα για την οριστικοποίηση του τελωνειακού παραστατικού, με διαχωρισμό των περιπτώσεων όπου οι διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου τηρούνται στο ίδιο τελωνείο ή σε διαφορετικά τελωνεία,**
- δ) τον χειρισμό περιπτώσεων εμπορευμάτων που έχουν παραδοθεί για εξαγωγή και για τα οποία έχει γίνει χρήση της ΕΣΜ αλλά δεν προορίζονται πλέον να εξέλθουν από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.**

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας εγκυκλίου εμπίπτουν:

- α) τα τελωνεία που είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των απαιτούμενων διατυπώσεων εξαγωγής και εξόδου και οι**

λοιπές τελωνειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας,

- β) οι εξαγωγείς (ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους) που επιθυμούν να κάνουν χρήση των διευκολύνσεων της ΕΣΜ για τη διεκπεραίωση των διατυπώσεων εξαγωγής και εξόδου, καθώς και οι μεταφορείς (ιδίως οι εταιρείες ταχυμεταφοράς) που αναλαμβάνουν τη μεταφορά εξαγόμενων εμπορευμάτων εκτός της Ένωσης στο πλαίσιο ΕΣΜ.**

Σε συνέχεια των υπό σημείο (1) και (2) σχετικών και κατόπιν ερωτημάτων που έχουν διατυπωθεί από τελωνεία και οικονομικούς φορείς, παρέχονται διά της παρούσας εγκυκλίου συμπληρωματικές οδηγίες και διευκρινίσεις ως προς τους όρους και τη διαδικασία χρήσης της ΕΣΜ κατά την τήρηση των διατυπώσεων εξαγωγής και εξόδου εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, προκειμένου να επιτευχθεί η ενιαία και βέλτιστη δυνατή εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας στο καθεστώς της εξαγωγής με γνώμονα την περαιτέρω διευκόλυνση του θεμιτού εξαγωγικού εμπορίου, τη διασφάλιση της απαιτούμενης τελωνειακής επιτήρησης και τη μείωση του διοικητικού φόρτου των εμπλεκόμενων τελωνείων.

1. Προσδιορισμός τελωνείου εξόδου με χρήση ΕΣΜ

Η χρήση της ΕΣΜ επιτρέπει τον προσδιορισμό του τελωνείου εξόδου κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα της παρ. 1 του άρθρου 329 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447, σύμφωνα με τον οποίο τελωνείο εξόδου είναι το αρμόδιο τελωνείο του τόπου όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό εκτός του εν λόγω εδάφους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου, κατόπιν αίτησης προσδιορίζεται ως τελωνείο εξόδου το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο παραλαβής των εμπορευμάτων, στο πλαίσιο ΕΣΜ για τη μεταφορά των εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης από επιχειρήσεις σιδηροδρόμων, ταχυδρομικούς φορείς, αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες, με την προϋπόθεση ότι τα εμπορεύματα πρόκειται να εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης σιδηροδρομικώς, αεροπορικώς, διά θαλάσσης ή ταχυδρομικώς (δηλαδή μέσω ταχυδρομικού φορέα, που στην Ελλάδα είναι η εταιρεία ΕΛΤΑ Α.Ε.).

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα προς εξαγωγή εμπορεύματα που μεταφέρονται από εταιρείες ταχυμεταφορών εξέρχονται επίσης από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο ΕΣΜ.

Ωστόσο, αν τα εξαγόμενα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ οδικώς δεν είναι δυνατή η χρήση της ΕΣΜ για τον προσδιορισμό του τελωνείου εξόδου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω και τις οδηγίες που έχουν δοθεί με την υπό σημείο (1) σχετική εγκύκλιο, καθίσταται σαφές ότι ένα τελωνείο μπορεί να προσδιοριστεί ως τελωνείο εξόδου με τη χρήση ΕΣΜ εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το εν λόγω τελωνείο είναι το αρμόδιο τελωνείο για τον τόπο παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ,**
- το εν λόγω τελωνείο διαφέρει από το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό εκτός του εν λόγω εδάφους,**
- τα εμπορεύματα δεν εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης οδικώς, και**
- η φορτωτική καλύπτει το σύνολο της διαδρομής των εμπορευμάτων μέχρι τον προορισμό τους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.**

Διευκρινίζεται ότι η πρόθεση του οικονομικού φορέα να κάνει χρήση της ΕΣΜ για τον προσδιορισμό του τελωνείου εξόδου δηλώνεται μέσω της συμπλήρωσης του κωδικού N760 με τον αριθμό της ΕΣΜ στη θέση 44 του τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης από τον οικονομικό φορέα ούτε η χορήγηση έγκρισης από το τελωνείο.

Για την αποφυγή σφαλμάτων τονίζεται επίσης ότι, όταν ο συναλλασσόμενος δηλώνει σύμφωνα με τα ανωτέρω την πρόθεσή του να κάνει χρήση της ΕΣΜ κατά την υποβολή του παραστατικού, συμπληρώνει στη θέση 29 τον κωδικό του τελωνείου που είναι αρμόδιο για τον τόπο παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και όχι τον κωδικό του τελωνείου της φυσικής εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (με εξαίρεση

τις περιπτώσεις υποβολής πληροφοριακού δελτίου Z, στις οποίες δεν απαιτείται συμπλήρωση της θέσης 29 βάσει των οδηγιών που έχουν δοθεί με την υπό σημείο (4) σχετική εγκύκλιο).

Ως προς τον ορθό τύπο της ΕΣΜ που πρέπει να συμπληρώνεται στη θέση 44 με τον κωδικό N760, έχει ήδη αναφερθεί στην υπό σημείο (1) σχετική εγκύκλιο ότι η ΕΣΜ μπορεί να έχει τη μορφή αεροπορικής, θαλάσσιας ή σιδηροδρομικής φορτωτικής που καλύπτει το σύνολο της διαδρομής των εμπορευμάτων μέχρι τον προορισμό τους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτό και ειδικότερα όσον αφορά τα εμπορεύματα που μεταφέρονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης από εταιρείες ταχυμεταφορών, διευκρινίζεται ότι η ΕΣΜ που δηλώνεται στη θέση 44 με τον κωδικό N760 είναι η φορτωτική της οποίας ο αριθμός (tracking number) επιτρέπει την παρακολούθηση της αποστολής των εμπορευμάτων μέχρι το σημείο προορισμού.

Ακολουθούν παραδείγματα σχετικά με τη δυνατότητα ή μη χρήσης της ΕΣΜ για τον προσδιορισμό του τελωνείου εξόδου.

Παράδειγμα 1.

Υποβάλλεται διασάφηση εξαγωγής στο τελωνείο Αθηνών και στη συνέχεια τα εμπορεύματα παραλαμβάνονται από εταιρεία ταχυμεταφοράς σε τόπο για τον οποίο είναι αρμόδιο το τελωνείο Αθηνών, προκειμένου να εξέλθουν αεροπορικώς μέσω του αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» με προορισμό τρίτη χώρα.

Στο παράδειγμα αυτό, ο διασαφιστής μπορεί:

- (i) είτε να κάνει χρήση της ΕΣΜ, συμπληρώνοντας στη θέση 44 τον κωδικό N760 με τον αριθμό της ΕΣΜ και στη θέση 29 τον κωδικό του τελωνείου Αθηνών,
- (ii) είτε να μην κάνει χρήση της ΕΣΜ, συμπληρώνοντας στη θέση 29 τον κωδικό του τελωνείου Αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος».

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση (ii) η υποβολή του ηλεκτρονικού μηνύματος IE590 για τη γνωστοποίηση της εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης είναι υποχρεωτική, ενώ στην περίπτωση (i) η υποβολή του εν λόγω

μηνύματος είναι προαιρετική, σύμφωνα με τις οδηγίες της υπό σημείο (3) σχετικής εγκυκλίου και τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ενότητα 2 της παρούσας.

Παράδειγμα 2.

Υποβάλλεται διασάφηση εξαγωγής στο τελωνείο Αθηνών και στη συνέχεια τα εμπορεύματα παραλαμβάνονται από εταιρεία ταχυμεταφοράς σε τόπο για τον οποίο είναι αρμόδιο το τελωνείο Αθηνών, προκειμένου να εξέλθουν οδικώς μέσω του τελωνείου Κακαβιάς με προορισμό την Αλβανία.

Στο παράδειγμα αυτό δεν είναι δυνατή η χρήση της ΕΣΜ για τον προσδιορισμό του τελωνείου Αθηνών ως τελωνείου εξόδου, δεδομένου ότι τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης οδικώς. Ως εκ τούτου, στη θέση 29 της διασάφησης συμπληρώνεται ο κωδικός του τελωνείου Κακαβιάς (δηλαδή του τελωνείου που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό εκτός του εν λόγω εδάφους).

Υπενθυμίζεται ότι στην περίπτωση αυτή η υποβολή του ηλεκτρονικού μηνύματος IE590 είναι προαιρετική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 6 του Μέρους II της υπό σημείο (3) σχετικής εγκυκλίου (περίπτωση I).

Παράδειγμα 3.

Υποβάλλεται διασάφηση εξαγωγής στο τελωνείο Αθηνών και στη συνέχεια τα εμπορεύματα παραλαμβάνονται από εταιρεία ταχυμεταφοράς στον χώρο του αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» προκειμένου να εξέλθουν αεροπορικώς μέσω του εν λόγω αερολιμένα με προορισμό τρίτη χώρα.

Στο παράδειγμα αυτό, το τελωνείο του αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» είναι το αρμόδιο τελωνείο τόσο του τόπου παραλαβής των εμπορευμάτων από την εταιρεία ταχυμεταφοράς όσο και του τόπου της φυσικής εξόδου των εμπορευμάτων (δηλαδή του τόπου όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό τρίτη χώρα).

Επειδή, ωστόσο, η χρήση της ΕΣΜ προϋποθέτει ότι το αρμόδιο τελωνείο του τόπου παραλαβής των εμπορευμάτων από τον μεταφορέα διαφέρει από το αρμόδιο τελωνείο του τόπου της φυσικής εξόδου, ο προσδιορισμός του τελωνείου αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» ως τελωνείου εξόδου στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν γίνεται βάσει της ΕΣΜ αλλά σύμφωνα με τον γενικό κανόνα της παρ. 1 του άρθρου 329 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447. Ως εκ τούτου, η υποβολή του μηνύματος IE590 για τη γνωστοποίηση της εξόδου των εμπορευμάτων είναι υποχρεωτική.

Παράδειγμα 4.

Υποβάλλεται διασάφηση εξαγωγής στο τελωνείο Καστοριάς και στη συνέχεια τα εμπορεύματα παραλαμβάνονται από εταιρεία ταχυμεταφοράς στον αερολιμένα «Μακεδονία», όπου φορτώνονται σε αεροσκάφος που αναχωρεί για τον αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» προκειμένου στη συνέχεια να μεταφορτωθούν σε άλλο αεροσκάφος για να εξέλθουν αεροπορικώς μέσω του εν λόγω αερολιμένα με προορισμό τρίτη χώρα.

Στο παράδειγμα αυτό, το 2^ο τελωνείο αερολιμένα «Μακεδονία» είναι το αρμόδιο τελωνείο του τόπου παραλαβής των εμπορευμάτων από την εταιρεία ταχυμεταφοράς και διαφέρει από το αρμόδιο τελωνείο του τόπου της φυσικής εξόδου των εμπορευμάτων (τελωνείο αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος»). Ως εκ τούτου πληρούνται οι προϋποθέσεις για να προσδιοριστεί το 2^ο τελωνείο αερολιμένα «Μακεδονία» ως τελωνείο εξόδου βάσει ΕΣΜ και, εφόσον δηλώνεται σύμφωνα με τα ανωτέρω η πρόθεση του οικονομικού φορέα να κάνει χρήση της ΕΣΜ, η υποβολή του μηνύματος IE590 είναι προαιρετική.

2. Υποβολή του ηλεκτρονικού μηνύματος IE590 στο πλαίσιο ΕΣΜ

Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 332 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447, η υποχρέωση του μεταφορέα να γνωστοποιεί την έξοδο των εμπορευμάτων με την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών στο τελωνείο εξόδου δεν ισχύει στις περιπτώσεις που καλύπτονται από την παρ. 7 του άρθρου 329 του ίδιου Κανονισμού.

Ως εκ τούτου και όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Κεφ. 6 του Μέρους II της υπό σημείο (3) σχετικής εγκυκλίου, η υποβολή του ηλεκτρονικού

μηνύματος IE590 («Γνωστοποίηση εξόδου») είναι προαιρετική για τον μεταφορέα στις περιπτώσεις προσδιορισμού του τελωνείου εξόδου με τη χρήση ΕΣΜ.

Ωστόσο, συστήνεται στους μεταφορείς και ιδίως στις εταιρείες ταχυμεταφοράς που αναλαμβάνουν τη μεταφορά εξαγόμενων εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης να προβαίνουν στην αποστολή του μηνύματος IE590 ακόμα και στις περιπτώσεις όπου γίνεται χρήση της ΕΣΜ.

Τούτο διότι, η αξιοποίηση της δυνατότητας υποβολής του μηνύματος IE590 στο πλαίσιο ΕΣΜ διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των μεταφορέων και των εμπλεκόμενων τελωνείων για τη γνωστοποίηση της παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και καθιστά δυνατή την αυτοματοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας ολοκλήρωσης των εξαγωγών και την αποφυγή τυχόν καθυστερήσεων λόγω του αυξημένου διοικητικού φόρτου ορισμένων τελωνείων -ιδίως του τελωνείου Αθηνών- που επιβαρύνονται με τη χειροκίνητη διαδικασία οριστικοποίησης μεγάλου πλήθους παραστατικών εξαγωγής εμπορευμάτων χαμηλής αξίας για τα οποία τηρούνται διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου βάσει ΕΣΜ.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις τήρησης των διατυπώσεων εξόδου με τη χρήση ΕΣΜ ο μεταφορέας δύναται να υποβάλλει το μήνυμα IE590 αμέσως μετά την παραλαβή των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου (δηλαδή πριν από τη φυσική έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης).

Διευκρινίζεται ότι η δυνατότητα αποστολής του μηνύματος IE590 έχει υλοποιηθεί για τις περιπτώσεις υποβολής είτε συνηθούς ή απλουστευμένης διασάφησης εξαγωγής είτε πληροφοριακού δελτίου Z (όχι για τις περιπτώσεις υποβολής ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής εξαγωγής).

Αναλυτικές οδηγίες για τις ανά περίπτωση τηρούμενες διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου βάσει ΕΣΜ με ή χωρίς την υποβολή του μηνύματος IE590 παρέχονται στην επόμενη ενότητα της παρούσας.

3. Διαδικασία ολοκλήρωσης της εξαγωγής στο πλαίσιο ΕΣΜ

Σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 333 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447, αν τα τελωνεία εξαγωγής και εξόδου είναι διαφορετικά και ο προσδιορισμός του τελωνείου εξόδου γίνεται με τη χρήση ΕΣΜ, το τελωνείο εξόδου ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής σχετικά με την έξοδο των εμπορευμάτων το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημέρα παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει ΕΣΜ.

Επομένως, καθίσταται σαφές ότι η ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων από τον μεταφορέα βάσει της ΕΣΜ θεωρείται ως ημερομηνία εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Για τη διασφάλιση της απαιτούμενης τελωνειακής επιτήρησης και σε πλήρη εναρμόνιση με το προαναφερόμενο νομικό πλαίσιο, εισάγεται με την παρούσα εγκύκλιο η υποχρέωση να γνωστοποιεί ο μεταφορέας στο τελωνείο εξόδου την παραλαβή των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ είτε μέσω του μηνύματος IE590 είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, όπως εξηγείται αναλυτικά παρακάτω. Ως εκ τούτου και με σκοπό την περαιτέρω διευκόλυνση του εξαγωγικού εμπορίου, η υποχρέωση που είχε προβλεφθεί με την υπό σημείο (1) σχετική εγκύκλιο να επισυνάπτεται σε κάθε περίπτωση ηλεκτρονικά η ΕΣΜ ως υποστηρικτικό έγγραφο του τελωνειακού παραστατικού παύει να ισχύει.

Στο πλαίσιο αυτό, περιγράφονται ακολούθως ανά περίπτωση οι απαιτούμενες διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου όταν γίνεται χρήση ΕΣΜ, με έμφαση στα βήματα που πρέπει να ακολουθούνται για την ολοκλήρωση της εξαγωγής.

3.1 Διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου στο ίδιο τελωνείο

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται καταρχάς τα ακόλουθα βήματα:

1. Ο διασαφιστής υποβάλλει τη διασάφηση ή το ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής ή το πληροφοριακό δελτίο Z στο αρμόδιο τελωνείο, συμπληρώνοντας στη θέση 44 τον κωδικό N760 με τον αριθμό της ΕΣΜ.

Διευκρινίζεται ότι:

- όταν υποβάλλεται διασάφηση ή ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής, συμπληρώνεται στη θέση 29 ο κωδικός του τελωνείου εξαγωγής**

- όταν υποβάλλεται πληροφοριακό δελτίο Z, δεν απαιτείται συμπλήρωση της θέσης 29.

2. Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων εξαγωγής βάσει της ΕΣΜ, το τελωνείο παραδίδει τα εμπορεύματα προς εξαγωγή και εκτυπώνεται το Συνοδευτικό Έγγραφο Εξαγωγής (Σ.Ε.Ε.).

Στη συνέχεια, διακρίνονται οι ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

α) Ο μεταφορέας υποβάλλει το IE590

Η διαδικασία συνεχίζεται ως εξής:

3α. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και ακολούθως υποβάλλει το μήνυμα IE590.

Διευκρινίζεται ότι:

- η υποβολή του IE590 μπορεί να πραγματοποιείται αμέσως μετά την παραλαβή των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ (δηλαδή πριν από τη φυσική έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης),

- κατά την υποβολή του IE590, συμπληρώνεται ως τελωνείο εξόδου το αρμόδιο τελωνείο του τόπου παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και ως ημερομηνία εξόδου η ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ.

4α. Το τελωνείο πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής στον εξαγωγέα/διασαφιστή με την αυτόματη αποστολή του μηνύματος IE599 («Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης εξαγωγής»).

β) Ο μεταφορέας δεν υποβάλλει το IE590

Η διαδικασία συνεχίζεται ως εξής:

3β. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και γνωστοποιεί στο τελωνείο την παραλαβή των εμπορευμάτων με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (π.χ. μέσω email), αναφέροντας τον MRN του τελωνειακού παραστατικού, την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και τον αριθμό της ΕΣΜ.

4β. Το τελωνείο πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής με τη χειροκίνητη αποστολή του μηνύματος IE599 (οριστικοποίηση παραστατικού) το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημέρα παραλαβής των εμπορευμάτων στο πλαίσιο ΕΣΜ, με βάση τις πληροφορίες που του έχει παράσχει ο μεταφορέας στο βήμα 3β.

Κατά την αποστολή του IE599, το τελωνείο καταχωρίζει ως ημερομηνία εξόδου την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ.

3.2 . Διατυπώσεις εξαγωγής και εξόδου σε διαφορετικά τελωνεία

Τα αναφερόμενα στην ενότητα 3.2 ισχύουν μόνο για τις περιπτώσεις υποβολής διασάφησης ή ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής εξαγωγής, καθώς στις περιπτώσεις υποβολής πληροφοριακού δελτίου Z το τελωνείο εξαγωγής ταυτίζεται πάντα με το τελωνείο εξόδου.

3.2.1. Η ΕΣΜ είναι διαθέσιμη κατά την υποβολή της διασάφησης

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται τα ακόλουθα βήματα:

1. Ο διασαφιστής υποβάλλει τη διασάφηση (ή το ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής) στο τελωνείο εξαγωγής και ειδικότερα:

- συμπληρώνει στη θέση 29 τον κωδικό του τελωνείου που είναι αρμόδιο για τον τόπο παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ,**
- συμπληρώνει στη θέση 44 τον κωδικό N760 με τον αριθμό της ΕΣΜ.**

2. Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων εξαγωγής βάσει της ΕΣΜ, το τελωνείο εξαγωγής παραδίδει τα εμπορεύματα προς εξαγωγή και εκτυπώνεται το Σ.Ε.Ε..

3. Τα εμπορεύματα προσκομίζονται στο τελωνείο εξόδου.

4. Το τελωνείο εξόδου διενεργεί τυχόν απαιτούμενο έλεγχο και παραδίδει στον συναλλασσόμενο τα εμπορεύματα για έξοδο.

Στη συνέχεια, διακρίνονται οι ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

α) Ο μεταφορέας υποβάλλει το IE590

5α. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και

ακολουθώντας υποβάλλει το μήνυμα IE590, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στο βήμα 3α της ενότητας 3.1.

6α. Το τελωνείο εξόδου ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής για την έξοδο των εμπορευμάτων με την αυτόματη αποστολή του μηνύματος IE518 “Αποτελέσματα εξόδου”.

7α. Το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής στον εξαγωγέα/ διασαφιστή με την αποστολή του μηνύματος IE599 είτε αυτόματα (εφόσον έχει παραλάβει IE518 με ένδειξη αποτελεσμάτων ελέγχου A1 ή A2) είτε χειροκίνητα (εφόσον έχει παραλάβει IE518 με ένδειξη αποτελεσμάτων ελέγχου A4).

β) Ο μεταφορέας δεν υποβάλλει το IE590

Η διαδικασία συνεχίζεται ως εξής:

5β. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και γνωστοποιεί στο τελωνείο εξόδου την παραλαβή των εμπορευμάτων με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (π.χ. μέσω email), αναφέροντας τον MRN του τελωνειακού παραστατικού, την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και τον αριθμό της ΕΣΜ.

6β. Το τελωνείο εξόδου ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής για την έξοδο των εμπορευμάτων με τη χειροκίνητη αποστολή του μηνύματος IE518 το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημέρα παραλαβής των εμπορευμάτων στο πλαίσιο ΕΣΜ, με βάση τις πληροφορίες που του έχει παράσχει ο μεταφορέας στο βήμα 5β.

Κατά την αποστολή του IE518, το τελωνείο καταχωρίζει ως ημερομηνία εξόδου την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ.

7β. Το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής στον εξαγωγέα/ διασαφιστή με την αποστολή του μηνύματος IE599 είτε αυτόματα (εφόσον έχει παραλάβει IE518 με ένδειξη αποτελεσμάτων ελέγχου A1 ή A2) είτε χειροκίνητα (εφόσον έχει παραλάβει IE518 με ένδειξη αποτελεσμάτων ελέγχου A4).

3.2.2. Η ΕΣΜ δεν είναι διαθέσιμη κατά την υποβολή της διασάφησης

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται τα ακόλουθα βήματα:

1. Ο διασαφιστής υποβάλλει τη διασάφηση (ή το ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής) στο τελωνείο εξαγωγής συμπληρώνοντας στη θέση 29 τον κωδικό ενός συνοριακού τελωνείου (π.χ. αερολιμένα/λιμένα) της Ένωσης.

2. Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων εξαγωγής, το τελωνείο εξαγωγής παραδίδει τα εμπορεύματα προς εξαγωγή και εκτυπώνεται το Σ.Ε.Ε.

3. Τα εμπορεύματα προσκομίζονται στο εσωτερικό τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ.

Εφαρμόζεται διαδικασία εκτροπής προκειμένου το τελωνείο εξαγωγής να καταστήσει διαθέσιμα τα στοιχεία της διασάφησης στο πραγματικό (εσωτερικό) τελωνείο εξόδου.

4. Το τελωνείο εξόδου καταχωρίζει αποτέλεσμα ελέγχου A4, συμπληρώνοντας ως διαφορά στο πεδίο “Πιστοποιητικά/Έγγραφα” τον κωδικό N760 με τον αριθμό της ΕΣΜ, και παραδίδει στον συναλλασσόμενο τα εμπορεύματα για έξοδο.

Στη συνέχεια, διακρίνονται οι ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

α) Ο μεταφορέας υποβάλλει το IE590

Η διαδικασία συνεχίζεται ως εξής:

5α. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και ακολούθως υποβάλλει το μήνυμα IE590, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στο βήμα 3α της ενότητας 3.1.

6α. Το τελωνείο εξόδου ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής για την έξοδο των εμπορευμάτων με την αυτόματη αποστολή του μηνύματος IE518 “Αποτελέσματα εξόδου”.

7α. Το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής στον εξαγωγέα/ διασαφιστή με τη χειροκίνητη αποστολή του μηνύματος IE599 (καθώς έχει παραλάβει IE518 με αποτέλεσμα ελέγχου A4).

β) Ο μεταφορέας δεν υποβάλλει το IE590

Η διαδικασία συνεχίζεται ως εξής:

5β. Ο μεταφορέας παραλαμβάνει τα εμπορεύματα βάσει της ΕΣΜ για τη μετέπειτα διακίνησή τους προς το πραγματικό σημείο εξόδου και γνωστοποιεί στο τελωνείο εξόδου την παραλαβή των εμπορευμάτων με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (π.χ. μέσω email), αναφέροντας τον MRN του τελωνειακού παραστατικού, την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ και τον αριθμό της ΕΣΜ.

6β. Το τελωνείο εξόδου ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής για την έξοδο των εμπορευμάτων με τη χειροκίνητη αποστολή του μηνύματος IE518 το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημέρα παραλαβής των εμπορευμάτων στο πλαίσιο ΕΣΜ, με βάση τις πληροφορίες που του έχει παράσχει ο μεταφορέας στο βήμα 5β.

Κατά την αποστολή του IE518, το τελωνείο καταχωρίζει ως ημερομηνία εξόδου την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων βάσει της ΕΣΜ.

7β. Το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εξαγωγής στον εξαγωγέα/ διασαφιστή με τη χειροκίνητη αποστολή του μηνύματος IE599 (καθώς έχει παραλάβει IE518 με αποτέλεσμα ελέγχου A4).

4. Εμπορεύματα που έχουν παραδοθεί για εξαγωγή αλλά δεν εγκαταλείπουν την Ένωση

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 340 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447, εάν εμπορεύματα που έχουν παραδοθεί για εξαγωγή -και των οποίων η έξοδος ενδεχομένως έχει ήδη πιστοποιηθεί από το τελωνείο βάσει ΕΣΜ- δεν προορίζονται πλέον να εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (π.χ. λόγω ακύρωσης της αποστολής), ο διασαφιστής υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το τελωνείο εξαγωγής.

Στις περιπτώσεις αυτές, το τελωνείο ακυρώνει τη διασάφηση -είτε κατόπιν αίτησης του διασαφιστή σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 148 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 είτε με δική του πρωτοβουλία (αυτοδικαίως) σύμφωνα με την παρ. 3

του άρθρου 248 του ίδιου Κανονισμού- και ενημερώνει την αρμόδια φορολογική αρχή για τις δικές της ενέργειες.

Παρακαλούνται τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας για την τήρηση των ανωτέρω και οι αρμόδιες Τελωνειακές Περιφέρειες για τη σχετική συνδρομή τους στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Όλα τα τελωνεία της χώρας

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. ΑΑΔΕ

1.1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ κ. Πιτσιλή

**1.2. Τελωνειακές Περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλονίκης, Αχαΐας
(telp.attikis@aade.gr, telp.thessalonikis@aade.gr,
telp.achaias@aade.gr)**

1.3. Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ. Αττικής - Θεσσαλονίκης)

1.4. Ε.Υ.Τ.Ε.

1.5. Υπηρεσίες Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε) Αττικής, Θεσσαλονίκης, Ηρακλείου, Πάτρας

1.6. Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου

1.7. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης

1.8. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

1.8.1. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Γενικής Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

1.8.2. Διεύθυνση Επιχειρησιακών Διαδικασιών - Υποδιεύθυνση Β΄ Απαιτήσεων & Ελέγχου Εφαρμογών Τελωνείων

1.8.3. Διεύθυνση Ανάπτυξης Τελωνειακών, Ελεγκτικών και Επιχειρησιακών Εφαρμογών (Δ.Α.Τ.Ε.) - Υποδιεύθυνση Ανάπτυξης Τελωνειακών Εφαρμογών

1.8.4. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (ΔΙ.Σ.ΤΕ.ΠΛ.) (για την ενημέρωση της Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης και του portal της Α.Α.Δ.Ε)

2. Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) (geniko.protokolo@statistics.gr)

3. Ομοσπονδία Εκτελωνιστών Ελλάδας (oete@oete.gr)

4. Σύλλογος Εκτελωνιστών - Τελωνειακών Αντιπροσώπων Πειραιώς - Αθηνών (ΣΥ.Ε.Τ.Α.Π.Α.) (sepa@otenet.gr)

5. Σύλλογος Εκτελωνιστών Θεσσαλονίκης (info@seth.gr)

6. Διεθνής Ναυτική Ένωση (dne@dne.gr)

7. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων & Επαγγελματιών Χρηστών Λιμένων (e-mail:psa@psa.gr)

8. Σύλλογος Ναυτικών Πρακτόρων Θεσσαλονίκης (secretary@snpth.gr)

9. Ομοσπονδία Ναυτικών Πρακτόρων Ελλάδας (onpe@onpe.gr)

10. Ένωση Εκπροσώπων Αεροπορικών Εταιρειών Ελλάδος (info@bar-greece.gr)

11. Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Αεροπορικών Εταιρειών (ΣΑΑΕ) (info@sete.gr)

12. Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (airport_info@aia.gr, SiorisA@aia.gr)

13. D.H.L. Express Hellas S.A. (panagiots.ziakris@dhl.com, dimitris.stamatiou@dhl.com, anastasios.salvanos@dhl.com)

14. Fedex-TNT Ελλάδαδος
(ejeremias@fedex.com,konstantinos.sarris@fedex.com,kostas.kalafatis@tnt.com)

15. UPS Greece Inc (EUR8MYP@europe.ups.com)

16. ΕΛΤΑ Α.Ε.

Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου (secretary.ceo@elta-net.gr)

Γενικό Διευθυντή Επιχειρησιακών Λειτουργιών:
(gr_genikiepistolikou@elta-net.gr)

Διεύθυνση Διεθνούς Ταχυδρομείου: (E.Giannaki@elta-net.gr,G.Zoumadakis@elta-net.gr,mroukou@elta-net.gr)

17. Goldair Handling & Goldair Cargo S.A. (pr@goldair.gr,
a.togias@goldair-handling.gr)

18. Skyserv Handling Services
(y.varsamis@skyserv.aero,h.geroukis@skyserv.aero)

19. Ομοσπονδία Φορτηγών Αυτοκινητιστών Ελλάδος (Ο.Φ.Α.Ε.)
(info@ofae.gr)

20. Πανελλήνιο Συνδικάτο Χερσαίων Εμπορευματικών Μεταφορών
(info@psxem.gr)

21. Ελληνικός Επιμελητηριακός Επιχειρηματικός Σύνδεσμος
Μεταφορών (ΕΕΣΥΜ) (info@eesym.gr)

22. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (keeuhci@uhc.gr)

23. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (info@acci.gr)

24. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
(root@ebeth.gr)

25. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς (ever@pcci.gr)

26. Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος (nee@nee.gr)

27. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (info@acsmi.gr)

- 28. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (info@veth.gov.gr)**
- 29. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιώς (info@bep.gr)**
- 30. Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας (oe@oe-e.gr)**
- 31. Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας (info@competeGR.org)**
- 32. Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου (info@hepo.gr)**
- 33. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (info@esee.gr)**
- 34. Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας (info@esee.gr)**
- 35. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.) (gsevee@gsevee.gr)**
- 36. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων (pse@otenet.gr)**
- 37. Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (info@seve.gr)**
- 38. Σύνδεσμος Εξαγωγέων Κρήτης (info@crete-exporters.com)**
- 39. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) (info@sev.org.gr)**
- 40. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Αττικής & Πειραιά (svap@svap.gr)**
- 41. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (info@sbbe.gr)**
- 42. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας & Κεντρ. Ελλάδος (info@sbtke.gr)**
- 43. Σύνδεσμος Θεσσαλικών Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (info@sthev.gr)**
- 44. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδος (info@sevpde.gr)**
- 45. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Βιομηχανικών Περιοχών (ΠΑ.Σ.Ε.ΒΙ.ΠΕ) (pasevipe.secretary@gmail.com)**
- 46. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (sevt@sevt.gr)**

47. Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων Τροφίμων (syntrof@otenet.gr)

48. Σύνδεσμος Εταιριών Εμπορίας Πετρελαιοειδών Ελλάδας (Σ.Ε.Ε.Π.Ε) (seepe@seepe.gr)

49. Σύνδεσμος Ελληνικών Καπνοβιομηχανιών (agti@otenet.gr)

50. Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής, Διακίνησης Φρούτων, Λαχανικών και Χυμών - Incofruit (incofruit@incofruit.gr)

51. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφοράς & Επιχειρήσεων Logistics Ελλάδος (contact@synddel.gr)

52. Πανελλήνια Ένωση Επιχειρήσεων Διαμεταφοράς (Π.Ε.Ε.Δ) (info@peed.gr)

53. ΔΤΔ - Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ.

2. Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών

3. Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων και Απαλλαγών

4. Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων

5. Διεύθυνση Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και Φ.Π.Α.

Ακριβές Αντίγραφο

Κεντρικό Πρωτόκολλο

ΜΟΣΧΟΒΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ